

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes Osühing Eesti Killustik 11.03.2021 esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 2 lg 2, § 191 lg 1, maapõueseaduse § 48, jäätmeseaduse § 1 lg 4 ja 4¹, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 4, § 59 lg 2 p 4, otsustan:

1.1. Pikendada Osühing`le Eesti Killustik (registrikood 10126848) keskkonnaluba nr 7/2004 Eivere lubjakivikarjääris kehtivusajaga 20 aastaks:

1.2. Liita kehtivad keskkonnaload 7/2004, JARM 021 (kaevandamine), vee erikasutusluba L.VV/327255 ja saasteainete paiksest heiteallikast välisõhku viimise luba nr L.ÕV/332549, lisada järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Lõhketöid on lubatud teostada esmaspäevast reedeni kella 7.00-st kuni 19.00-ni. Lõhketööd on keelatud nädalavahetusel ja riiklikel pühadel;

1.2.2. Kuival perioodil veokite liikumisest tekkiva tolmu vähendamiseks niisutada karjäärisiseseid ja karjääriväliseid killustiku väljaveo teid.

1.2.3. Juhul kui selgub, et kaevandamise tagajärjel on kaevudes veetase alanenud alla kriitilise piiri ja/või on toimunud vee kvaliteedi halvenemine on loa omanikul kohustus rajada maaomanikele uued kaevud piisava veevarustusega. Peale uute kaevude rajamist tuleb kaevudes teostada seiret ühe aasta jooksul (üks kord kvartalis), mõõta kaevudes veetaset ja määrata naftaproduktid, hägusus, heljum, NO₃, NO₂ ja NH₄. Peale seire teostamist tuleb loa omajal esitada seireandmete põhjal ekspertarvamus Keskkonnaametile.

1.2.5. Põhjavee keemilise seire puurkaevust PRK0056905 üks kord aastas, millest analüüsida hõljuvaine, naftasaaduste, ammoniumi, nitraadi, nitriti, sulfaadi, pH ja elektrijuhtivuse väärtused.

1.2.6. Kooskõlastada Transpordiametiga kaevandamistegevuseks ja maavara väljaveoks vajalike tee(de) kasutamise kord ning võimaliku liiklusohutuse ja riigimaantee seisukorra halvenemise küsimuse lahendamiseks vajalikud meetmed.

1.2.7. Muuta põhjaveetaseme seire tingimust sõnastades: Karjääri mõjupiirkonna põhjaveetaset mõõta ühest põhjasuunda ja ühest lõunasuunda jäävast kaevust automaatse põhjaveetaseme anduriga sagedusega üks kord ööpäevas. Tulemuse esitamisel märkida ära ka puuraugu suudme absoluutkõrgus, andmed esitada absoluutmeetrites.

Lähipiirkonna kaevude põhjaveetaseme seiret teostada vastavalt loa andjaga kooskõlastatud seirekavale, mis esitada kooskõlastamiseks hiljemalt 30.09.2024.

1.3. Avalikustada Osühing Eesti Killustik keskkonnaloa nr 7/2004 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4. Tunnistada kehtetuks Osühing Eesti Killustik vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/327255 ja saasteainete paiksest heiteallikast välisõhku viimise luba nr L.ÕV/332549.

1.5. Korraldus jõustub Osühing Eesti Killustik teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osühing Eesti Killustik (registrikood: 10126848; aadress: Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Rõstla küla, Rõstla paekivikarjäär, 48022) esitas Keskkonnaametile Eivere lubjakivikarjääri keskkonnakaitsetloa muutmistaotluse. Osühing Eesti Killustik OÜ soovib jätkata kaevandamistegevusega Eivere lubjakivimaardlas – liita kehtivad keskkonnaload 7/2004, JARM 021 (kaevandusload), vee erikasutusluba L.VV/327255 ja saasteainete paiksest heiteallikast välisõhku viimise luba nr L.ÕV/332549 ning pikendada keskkonnaloa kehtivusaega 20 aasta võrra. Menetlusse võetud taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.09.2023 numbriga DM-121779-17.

Keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 41 lg 4 sätestab, et kui tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud, antakse nendeks tegevusteks üks keskkonnaluba.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 816 eurot on tasutud 11.10.2022 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Maa-ameti 19.10.2022 kiri nr 9-3/22/17315-2).

Eivere lubjakivikarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Otiku külas riigile kuuluval Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisel oleval katastriüksusel Eivere lubjakivikarjäär (tunnus 56501:003:0093), mille volitatud asutuseks on Maa-amet.

Taotletava mäeeraldise pindala on 54,92 ha ja mäeeraldise teenindus maapindala 60,14 ha.

Kaevandatud maavara kasutamise otstarve on tsiviil- ja teedehitus. Keskmiseks tootmismahuks aastas on taotlemise hetkel planeeritud 155 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse tehisveekoguks, metsa- ja rohumaaks. Loa taotletav kehtivusaeg on 20 aastat.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Eivere lubjakivimaardla (maavarade registri registrikaart nr 0769) täitelubjakivi aktiivse tarbevaru 1 ja 4 plokke ning olemasolevaid osaühingule Eesti Killustik kuuluvaid Eivere lubjakivikarjääri (loa nr 7/2004; kehtib kuni 15.10.2024) ja Eivere II lubjakivikarjääri (loa nr JARM-021; kehtib kuni 13.10.2024) mäeeraldisi. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa kattub pindalaliselt täielikult olemasolevate Eivere lubjakivikarjääri ja Eivere II lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaadega. Taotletava mäeeraldise teenindusmaale jääb Eivere lubjakivimaardla ehituslubjakivi aktiivse tarbevaru 3 plokk.

Seisuga 30.09.2022 on olemasoleva Eivere lubjakivikarjääri (loa nr 7/2004) jääkvaru järgmine: 1 plokk: täitelubjakivi, aktiivne tarbevaru – 2018,2 tuh m³ ning kaevandatud jääkvaru 1989,2 tuh m³. Seisuga 30.09.2022 on olemasoleva Eivere II lubjakivikarjääri (loa nr JARM-021) jääkvaru järgmine: 4 plokk: täitelubjakivi, aktiivne tarbevaru – 645,3 tuh m³ ning kaevandatud jääkvaru 642,3 tuh m³.

Taotletava mäeeraldise piiresse jääb kolm seire puurauku Eesti looduse infosüsteemi kood (edaspidi EELIS kood PRK0024080, PRK0024081 ja PRK0050685) ja mäeeraldise lõunaosale jääb olmevee puurkaev (EELIS kood PRK0056905) hooldusalaga 10 m puurkaevust.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa idaosa jääb riigitee nr 2 Tallinn - Tartu - Võru – Luhamaa äärmise sõiduraja välimisest servast ~7,5 m kaugusele, kattudes selle teekaitsevööndiga ~ 42,5 m ulatuses. Riigitee nr 2 on Euroopa teedevõrgu maantee, mille tee kaitsevööndi laius on 50 m äärmise sõiduraja välimisest servast (ehitusseadustiku § 71 lõige 2, <https://www.transpordiamet.ee/rahvusvahelised-teed>). Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunaosa külgneb riigitee nr 15159 Mäo - Tarbja - Eivere – Korba äärmise sõiduraja välimise servaga.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunaosale jäävad alajaam (VID kood M235866306), elektrimaakaabelliin Purdi:PAB (VID kood KKL6282189) ja elektriõhuliin 1-20 kV (Keskpingeliin) Purdi:PAB (VID kood K6282189). Nimetatud alajaama kaitsevöönd jääb ~1,2 m ulatuses ja elektriõhuliini 1-20 kV (Keskpingeliin) Purdi:PAB kaitsevöönd jääb ~8 m ulatuses taotletavale mäeeraldise lõunaosale.

Taotletava mäeeraldise põhjaosale jääb keskkonnaseirejaam või ala 24081: Pandivere, Järva Paas OÜ (EELIS kood SJA3715000) ning teenindusmaa idaosale ~0,14 ha ulatuse Purdi ebatsuugapuistu (EELIS kood KLO1200515).

Osaühing Eesti Killustik taotleb tähtjalist keskkonnaluba:

- maavara kaevandamiseks;
- Vee erikasutus
- Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku
- Jätmete käitlemine

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa nr 7/2004 muutmistaotlus on 06.10.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 06.10.2013 kirjaga nr DM-121779-18 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Transpordiamet nõustus 06.10.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/21193-2 (KOTKAS 09.10.2023 nr DM-121779-20) Eivere lubjakivikarjääri keskkonnakaitseala muutmistaotlusega järgmistel tingimustel:

1. Mahasõit riigiteele 15159 Mäo-Tarbja-Eivere-Kolga km 13,17 tuleb vähemalt 30 m ulatuses viia tolmuvaaba katte alla vastavalt LS § 72 lg 1.
2. Mäeeraldise plaanil on kajastatud ka uus mahasõit riigiteele 15220 Otiku-Korba km 1,81. Mahasõidu rajamiseks on vaja EhS § 99 lg 3 kohased tingimused taotleda Transpordiametilt. Transpordiamet ei soovita uue mahasõidu rajamist riigiteele.
3. Veokite rataste pesemiseks rajada toimivad rattapesu vannid Vasalemma karjääri näitel.

Eraisik T. K teavitas 09.10.2023, et soovib menetluse osas teavitusi ning palus kajastada kaevandamise tulemusena muutuvat põhjavee taseme muutust ja selle mõju ümbritsevale metsale ning mõju ulatust.

Keskkonnaamet edastas 08.11.2023 kirjaga nr DM-121779-28 Osäühing-le Eesti Killustik kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 49 lg 3 menetlusosaliste ettepanekud/arvamused (KOTKAS nr DM-121779-28).

Osäühing Eesti Killustik avaldas 22.11.2023 arvamust menetlusosaliste seisukohtadele (KOTKAS 23.11.2023 reg nr DM-121779-29).

Keskkonnaloaga üldjuhul ei reguleerita tegevusi, mis toimuvad väljaspool mäeeraldist ja selle teenindusmaad. Keskkonnaamet ei ole vastu, kui loa omaja ning Transpordiamet lepivad

omavahel kokku asjakohased tingimused tee(de) kasutamiseks.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetluse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 06.10.2023 kirjaga nr DM-121779-19 Eivere lubjakivikarjääri keskkonnaloo nr 7/2004 muutmistaotluse arvamuse saamiseks Paide Linnavalitsusele.

Paide Linnavolikogu nõustus 22. veebruar 2024 otsusega nr 8 (**edaspidi ka otsus nr 8**) Eivere lubjakivikarjääri keskkonnaloo andmisega järgmistel tingimustel:

1. Jälgimaks põhjaveetaseme muutusi jätkata seni seires olnud Saagi (katastritunnus 56501:003:0170) ja Paju (katastritunnus 56502:001:0400) kinnisasjadel kaevude põhjaveetasemete seiramist vähemalt üks kord kvartalis ja lisada samadel tingimustel seiresse Luigela (katastritunnus 56502:001:0228), Lääne (tunnus 56502:001:0004), Pihlaka (katastritunnus 56501:003:0099) ja Tupe (katastritunnus 56501:003:0930) kinnisasjadel asuvate kaevude seire. Kui seire tulemusel selgub, et lubjakivi kaevandamise kestel on kaevud jäänud kuivaks või veevaeseks, tuleb puurida uued kaevud või olemasolevaid süvendada, vajadusel muretseda pump;
2. Lõhketöid on lubatud teostada esmaspäevast reedeni kella 7.00-st kuni 19.00-ni. Lõhketööd on keelatud nädalavahetusel ja riiklikel pühadel;
3. Kuival perioodil veokite liikumisest tekkiva tolmu vähendamiseks niisutada karjäärisiseseid ja karjääriväliseid killustiku väljaveo teid.

Keskkonnaamet edastas 04.03.2024 kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 49 lg 3 Osäühing`le Eesti Killustik otsuse nr 8 arvamuse avaldamiseks (KOTKAS nr DM-121779-38).

Osäühing Eesti Killustik avaldas 08.04.2024 arvamust Paide Linnavolikogu otsusele (KOTKAS 08.04.2024 reg nr DM-121779-39).

Eivere karjäärilalt karjäärivee suublaks olev Linnuraba kraav on 800 meetrit peale karjäärivee juhtimist maaparanduse eesvool nimetusega PIKAKULA_EIVERE (maaparandussüsteemi kood 6112350020030). Karjääri liigvee kogused on maaparandussüsteemi toimimise tagamise jaoks suured kogused, seetõttu palus loa andja ettevaatusprintsipiibist lähtuvalt lisada taotlusele Põllumajandus- ja Toiduameti (edaspidi PTA) nõusolek. Taotluse juurde on lisatud PTA maaparanduse ülevaatusse protokoll nr KP_2301712 ja 20.10.2023 saatis PTA osäühingule Eesti killustik antud nõusoleku Eivere lubjakivikarjäärist liigvee juhtimiseks. PTA kooskõlastab Järva maakonnas Paide linnas Eivere külas maaparandussüsteemi (MPS kood 6112350020030) Pikaküla-Eivere maaparandusehitise eesvoolu Linnuraba kraav (MPS kood

6112350020030/ehitise kood 002, pikkus ca 1,67 km) ja Pikaküla-Eivere maaparandusehitise eesvoolu Eivere peakraav (MPS kood 6112590020030/ ehitise kood 002, pikkus 0,99) lisavee juhtimine tingimusel, et eesvoolud Linnuraba kraav ja Eivere peakraav ja sellel paiknevad rajatised rekonstrueeritakse enne sinna lisavee juhtimist arvestades nõusoleku kirjas välja toodud tingimusi.

Ettevõtte ei taotle karjäärivee koguste suurendamist võrreldes kehtiva vee erikasutusloaga nr L.VV/327255 vaid kehtivuse pikendamist tulenevalt jätkuva kaevandamisega. Karjääri vett ei juhitata otse maaparandussüsteemi, millele peab olema määruse nr 61 § 9 lg 4 kohaselt olema PTA kooskõlastus. Väljalaskme kaudu juhitakse karjäärivesi Linnuraba kraavi, mis on 800 meetrit peale väljalasku maaparandussüsteemi eesvool Pikaküla_Eivere (maaparandussüsteemikood 6112350020030). Seetõttu Keskkonnaamet arvestab esitatud tingimuslikku kooskõlastust, kuid ei sea esitatud tingimusi keskkonnaloale.

Loa andja teavitab xx.xx.2024 Eivere lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr 7/2004 andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1, § 49 lg 1).

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet xx.xx.20xx ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid laekus/ei laekunud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis xx.xx.2024 kirjaga nr xxxxx menetlusosalistele arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise eelnõule nelja nädala jooksul kirja saatmisest.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. KeHJS § 6 lõike 28 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevus pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal. KeHJS § 6 lõike 2¹ on sätestatud

kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või kaitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Keskkonnaamet jättis xx.xx.2024 kirjaga nr DM-121779 -xx „Eivere lubjakivikarjääri keskkonnanaloa muutmistaotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise “ algatamata KMH Eivere lubjakivikarjääri keskkonnanaloa muutmistaotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnanaloa kõrvaltingimustena.

Keskkonnaamet on andnud eelhinnangu xx.xx.202x kirjaga nr DM-xxxx-xx milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega eeldatavalt ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. maavara kaevandamisel või rikastamisel tekkivad kaevandamisjäätmel ei avalda keskkonnale negatiivset mõju. Kaevandamisjäätmel taaskasutamisega korrastamistöödel ja kaevandamisjäätmel ladustamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju
3. tegevus ei avalda olulist ebasoodsat keskkonnamõju piirkonna veevarustusele ja veerežiimile, kui taotleja järgib leevendusmeetmeid ning loaga seatavaid seiretingimusi;
4. tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist mõju naaberkiinnistute hoonetele ega, kui ettevõtte järgib kehtestatud leevendusmeetmeid ning viib läbi seiret;
5. tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist mõju ümbruskonnale välisõhu, müra ega tahkete osakeste osas, kui ettevõtte järgib kehtestatud leevendusmeetmeid ja töökorralduslike nõudeid. Täiendavate leevendusmeetmel rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks on vajalikud õhukvaliteedi seire müra ja tahkete osakeste osas;

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloa andmisel

Keskkonnanaloa menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki.

KeÜS § 41 lg 5 alusel annab keskkonnanaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Riigilõiv 816 eurot maavara kaevandamise loa taotluse menetluse eest on tasutud 11.10.2022.

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnanaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnanaloa andja kaevandamise keskkonnanaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Eivere lubjakivikarjääri keskkonnanaloa nr 7/2004 taotluse 06.10.2023 kirjaga nr DM-121779-19 kohaliku omavalitsuse üksusele (Paide linnavalitsus) arvamuse avaldamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 06.12.2023.

Paide Linnavalitsus nõustus 22.veebruar 2024 otsusega nr 8 (registreeritud KOTKAS-s 27.02.2024 numbriga DM-121779-37) tingimuslikult keskkonnanaloa andmisega.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnanaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Osühing Eesti Killustik soovib jätkata kaevandamistegevusega Eivere lubjakivimaardlas – liita kehtivad keskkonnanalod 7/2004 ja JARM-021 (kaevandamine) ja vee erikasutusluba L.VV/327255 ning pikendada keskkonnanaloa kehtivusaega 20 aasta võrra.

Keskkonnanaloa andmisest keeldumise alused on toodud KeÜS § 52 lg-s 1 ja MaaPS §-s 55.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Eivere lubjakivikarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust. MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanaloa andmisega. Paide Linnavolikogu nõustus keskkonnanaloa andmisega tingimuslikult ning seda otsust pole vaidlustanud. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti xx.xx.202x kirjaga nr DM-xxxx kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

KeÜS § 51 lg 1 sätestab, et keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu.

MaaPS § 55 lg 1 p 12 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Taotluses ja eelhinnangus on käsitletud kaitsealuste objektide teemat ning on leitud, et karjääril puudub ebasoodne mõju neile või on leevendusmeetmete rakendamisel välditav. MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühing Eesti Killustik ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 25.07.2024).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Eivere lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Antav keskkonnaluba nr 7/2004 annab Osaühing`le Eesti Killustik Eivere lubjakivikarjääris õiguse alljärgnevalt:

- Maavara kaevandamiseks;
- Vee erikasutuseks.
- Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku

3.1.1. Maavara kaevandamine

Lubatav tegevus

Käesolevaga muudetakse Osaühing`le Eesti Killustik Eivere lubjakivikarjääri keskkonnaluba nr 7/2004. Eivere lubjakivikarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Otiku külas riigiomandis oleval katastriüksusel Eivere lubjakivikarjäär (tunnus 56501:003:0093). Eivere lubjakivikarjääri mäeeraldise pindala on 54,92 ha ja teenindusmaa pindala 60,14 ha. Keskmise tootmismahut aastast on 155 tuhat m³.

Muudetud keskkonnaloa kehtivus on 20 aastat. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on tehisveekogu, metsa- ja rohumaa. Maavara kasutusala jaoks on üldehitus, teedeehitus ja killustiku tootmine.

Seisuga 30.09.2022 on olemasoleva Eivere lubjakivikarjääri (loa nr 7/2004) jääkvaru järgmine: 1 plokk: täitelubjakivi, aktiivne tarbevaru – 2018,2 tuh m³ ning kaevandatav jääkvaru 1989,2 tuh m³. Seisuga 30.09.2022 on olemasoleva Eivere II lubjakivikarjääri (loa nr JARM-021) jääkvaru järgmine: 4 plokk: täitelubjakivi, aktiivne tarbevaru – 645,3 tuh m³ ning kaevandatav jääkvaru 642,3 tuh m³.

Nõuded maavara kaevandamisele

Loa andja kandis keskkonnanaloa kõrvaltingimuste tabelisse järgmised keskkonnameetmed:

1. Lõhketöid on lubatud teostada esmaspäevast reedeni kella 7.00-st kuni 19.00-ni. Lõhketööd on keelatud nädalavahetusel ja riiklikel pühadel;
2. Kuival perioodil veokite liikumisest tekkiva tolmu vähendamiseks niisutada karjääriseseid ja karjääriväliseid killustiku väljaveo teid.
3. Lähtudes ettevaatusprintsipist lisatakse keskkonnanaloale tingimus, et juhul kui selgub, et kaevandamise tagajärjel on kaevudes veetase alanenud alla kriitilise piiri ja/või on toimunud vee kvaliteedi halvenemine on loa omanikul kohustus rajada maaomanikele uued kaevud piisava veevarustusega. Peale uute kaevude rajamist tuleb kaevudes teostada seiret ühe aasta jooksul (üks kord kvartalis), mõõta kaevudes veetaset ja määrata naftaproduktid, hägusus, heljum, NO₃, NO₂ ja NH₄. Peale seire teostamist tuleb loa omajal esitada seireandmete põhjal ekspertarvamus Keskkonnaametile.
4. Kooskõlastada Transpordiametiga kaevandamistegevuseks ja maavara väljaveoks vajalike tee(de) kasutamise kord ning võimaliku liiklusohutuse ja riigimaantee seisukorra halvenemise küsimuse lahendamiseks vajalikud meetmed.

3.1.2. Vee erikasutus

Lubatav tegevus

Korralduse otsustava osa punkt 1.2. liidab kehtiva veeloa L.VV/327255 keskkonnanaloale 7/2004 ja annab õiguse karjäärialalt jätkuvaks põhjavee välja pumpamiseks ja maavara kaevandamisel eemaldatava vee suublasse juhtimiseks (VeeS § 187 p 2 ja 9).

Ettevõtte pumpab Eivere lubjakivikarjääri alalt põhjavett ja juhib läbi settebasseini karjäärist vett Järva maakonnas Paide linnas Otiku külas Eivere lubjakivikarjääri katastriüksuselt (tunnus 56501:003:0093) Linnuraba kraavi (EELIS kood VEE1123601). Nimetatud kraav suubub omakorda ~2,5 km allavoolu Eivere peakraavi (VEE1123600) ja seejärel ~6 km pärast Pärnu jõkke (VEE1123500). Ettevõtte jätkab põhjaveevõttu Siluri põhjaveekihi ja põhjavee ümberjuhtimist karjääri paigaldatavast pumplast suublasse mahus kuni 650 000 m³ aastas, kuni 1780 m³ ööpäevas.

Keskkonnanaloa vee erikasutuse osas on toodud nõuded põhjavee võtmisele (vormid V2 ja V3), nõuded karjäärivee suublasse juhtimisele (vormid V4 ja V7), meetmed mis aitavad vähendada

vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtajad (vorm V16) ning keskkonnaloo andjale teabe esitamise nõuded (vorm V17).

Vastavalt KeÜS § 53 lg 2 on keskkonnaluba tähtajatu, välja arvatud juhtudel, kui luba taotletakse tähtajaliselt; on ette näha keskkonnaloo omaja tegevuse, sealhulgas kasutatava tehnoloogia või keskkonnaseisundi muutumist; esinevad keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud asjaolud; seadusega on ette nähtud muud juhud. VeeS § 189 lg 1-3 kohaselt on veeluba tähtajatu välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne või põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveevarust. Arvestades eeltoodut ja keskkonnaloo taotletavat kehtivusaega, määrab Keskkonnaamet vee erikasutusõiguse kuni maavara kaevandamise keskkonnaloo kehtivuse lõpuni.

Nõuded põhjavee võtmisele ja seirele

Piirkonnas levinud maapinnalt esimeseks põhjaveekogumiks on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogum. Kavandatava põhjavee pumpamisega kaasneb karjääris ja selle vahetus ümbruses alanduslehtri tekkimine. Kaevandamisloa muutmise menetluse raames on koostatud eksperthinnang seni karjääri tegevuse mõju kohta esitatud kaebusi välja toodud kinnistute põhjaveetaseme suhtes. Hüdregeoloog Kaarel Mänd poolt koostatud eksperthinnang esitati 01.02.2024 ja on registreeritud dokumendina DM-121779-36. Eksperthinnangu kohaselt ei saa välistada lubjakivikarjääri põhjaveetaseme mõju levikut kaugemale kui 2003 aastal koostatud keskkonnamõjude hindamises määratud 640 meetrit, kuid mõju veetasemele piirdub sellest piirist edasi tõenäoliselt kümnete sentimeetritega ning ei ulatu kaugemale kui 1,5 km.

Lähimad majapidamised asuvad Eivere lubjakivikarjäärist 500–600 m kaugusel põhja- ja lõunasuunas Paju (tunnus 56502:001:0400), Lääne (tunnus 56502:001:0004), Pihlaka (tunnus 56501:003:0099) ning Tupe (tunnus 56501:003:0930) kinnistutel.

Kehtiva vee erikasutusloa alusel on ettevõtte hinnanud põhjaveetasemeid üks kord kvartalis Saagi maaüksusel asuvast puurkaevust ning karjääri avamata alale jäävast seirekaevust nr 24081 ning karjäärialalt 50685. Seireandmed näitavad peamiselt aastaagadest tingitud veetaseme muutuseid. Arvestades, et keskkonnaloo muutmise taotluse alusel soovib ettevõtte kaevandamisala laiendada ja loa kehtivust pikendada muudab Keskkonnaamet põhjavee seire tingimusi lähtuvalt esitatud keskkonnaloo muutmistaotlusest.

Karjääri ala laienedes ei ole otstarbekas kasutada veetaseme seireks karjääri alal asuvaid seirepuurauke. Lähimate majapidamiste vee kättesaadavuse hindamiseks on vajalik seirata põhjaveetaseme olemasolevate majapidamiste kaevudes või karjäärialal ja majapidamiste vahel enne elanike tarbekaevusid. Paide Linnavalitsuse tingimus keskkonnaloo pikendamiseks on põhjaveetaseme seire jätkamine vähemalt üks kord kvartalis ja lisada samadel tingimustel seiresse ka Luigela (katastritunnus 56502:001:0228), Lääne (tunnus 56502:001:0004), Pihlaka (katastritunnus 56501:003:0099) ja Tupe (katastritunnus 56501:003:0930) kinnisasjadel asuvate kaevude seire.

Olemasolevate kaevude kasutamisel veetaseme mõõtmisel võib tegelikku väärtust mõjutada

vahetult enne mõõtmist toimunud vee võtmine ja üksik mõõtmine kvartali jooksul ei anna veenvat ülevaadet põhjaveetaseme kujunemisest. Tulemuste usaldusväärsuse tõstmiseks näeb Keskkonnaamet ette põhjaveetaseme mõõtmise kasutades automaatset veetaseme mõõturit sagedusega üks kord ööpäevas. Arvestades, et karjäärialalt põhja suunda jäävad kinnistud ja lõuna suunale jäävad majapidamised asuvad karjäärialalt võrreldavas kauguses (500-600 meetrit karjäärist) ja asjaolu, et staatilise põhjaveetaseme mõõtmiseks kasutatakse automaatset veetaseme andurit võib põhjaveetaseme seiret teostada ühest kaevust põhjasuunda jäävalt kaevust ning ühest lõuna suunale jäävast kaevust. Automaatse veetasememõõtjaga teostada põhjaveetaseme mõõtmine üks kord päevas ajal, kui puudub aktiivne veetarbimine (öisel ajal). Kui olemasolevat kaevu veetaseme mõõtmiseks automaatse põhjaveetaseme anduriga kasutada ei saa tuleb ettevõttel rajada seirekaev. Üks seirekaev rajada karjäärialala ja põhja suunas asuvate kinnistute vahelisele alale, elamute poole. Teine seirekaev rajada karjäärialala ja lõuna suunas asuvate kinnistute vahelisele alale, elamute poole. Seirekaevuks kasutatava kinnistu nimi või rajatava seirekaevu asukoht kooskõlastada eelnevalt loa andjaga hiljemalt 30.09.2024.

Ekspert hinnangus on analüüsitud elanike kaebuseid põhjavee kvaliteedi osas. Valderi kinnistu omanik (katastritunnus 56502:001:0166) tõi välja vee kvaliteedi halvenemise, veele tekkinud madamunalõhna. Ekspert on välja toonud, et ei ole tõenäoline, et Eivere karjäär mõjutaks 1,5 km kaugusele jääva Valderi kinnistu põhjavee kvaliteeti. Karjääri tegevuse mõju hindamiseks põhjavee kvaliteedile on otstarbekas hinnata põhjavee kvaliteeti võimalikult karjääri lähedal, karjääri territooriumil olevast puurkaevust katastri numbriga PRK0056905 (POH0024195). Keskkonnaloale kanda järgmised põhjavee seire nõuded:

1. Seirekaevudes karjäärialalt põhjasuunda ja lõunasuunda jäävatest kaevudest mõõta põhjavee taset automaatse põhjaveetaseme anduriga sagedusega üks kord ööpäevas. Märkida ära ka puuraugu suudme absoluutkõrgus, andmed esitada absoluutmeetrites. Lähipiirkonna kaevude põhjaveetaseme seiret teostada vastavalt loa andjaga kooskõlastatud seirekavale.
2. Põhjavee keemilise seire puurkaevust PRK0056905 üks kord aastas, millest analüüsida hõljuvaine, naftasaaduste, ammooniumi, nitraadi, nitriti, sulfaadi, pH ja elektrijuhtivuse väärtused.

Nõuded karjääri alalt suublasse juhitava veele

VeeS § 18 lg 2 kohaselt ei peeta heitveeks sademevett, kaevandusvett, karjäärivett, jahutusvett, maaparandussüsteemis voolavat vett ega vesiviljeluses ja hüdroenergia tootmises kasutatavat vett.

Ettevõtte pumpab Eivere lubjakivikarjääri alalt põhjavett ja juhib läbi settebasseini karjäärist vett Linnuraba kraavi. Suublasse juhitava karjäärivee seire nõudeid ei muudeta. Nõuded tulenevad veeseaduse § 130 lg 2 alusel kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) § 9 lg 5.

Eivere karjääri settebassein väljalaskmest (JA007) Linnuraba kraavi karjäärist ärajuhitud veele

veele on seatud veeloaga piirväärtused (BHT7 – 15 mg/l, KHT – 125 mg/l, heljum 40 mg/l), naftasaadused - 1 mg/l ning pH väärtus 6>9.

Karjäärast ärajuhitud vee kogus sõltub sademete hulgast, mis kvartalite lõikes erineb oluliselt. Sellest tulenevalt jätab loa andja keskkonnaloa loas lahtiseks karjäärast ärajuhitud vee kvartaalsed kogused ning määrab loaga aastased karjäärast ärajuhitud vee koguse.

Meetmed mõju vähendamiseks

Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seatud ka kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariolukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas avariolukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seatud tegevusalal (nt põllumajandus).

Kõige tõenäolisem pinnase kvaliteeti mõjutav avari on diiselkütuse või õli leke masinatest, mis kaevandamistöde käigus võib juhtuda. Seega kantakse keskkonnaloale järgmine tingimus: Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud plastil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat käitlusõigust omavale jäätmekäitlejale.

Vee erikasutaja peab tagama vee juhtimisel suublasse loaga seatud piirmääradele vastavuse. Veeproovide mittevastavuse korral tuleb loa omajal kasutusele võtta asjakohased meetmed, tagamaks karjäärivee vastavuse loas kehtestatud piirmääradeni. Reostusnäitajate seire tulemuste mittevastavusel loas kehtestatud piirmääradele on loa andjal õigus esitada loa saajale rangemad nõuded ja/või täiendavad tingimused.

Kui seire tulemusel või muul viisil selgub, et keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneb keskkonnoaht või oluline keskkonnoahäiring, võib Keskkonnaamet KeÜS § 59 lg 1 p 2 alusel algselt keskkonnaloa muutmise menetluse, et seada täiendavaid tingimusi või piiranguid. Täiendavalt on Keskkonnaametil KeÜS § 62 lg 2 p 2 alusel õigus keskkonnaloa kehtetuks tunnistada juhul, kui loa omaja ei täida loaga või õigusaktiga sätestatud nõudeid.

Meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsust ning vajaliku teabe esitamise nõuded kantakse keskkonnaloa vormidele V16 ja V17.

Kaalutus veemajanduskava rakendamiseks

Veemajanduskava (edaspidi *VMK*) on kinnitatud 07.10.2022 keskkonnaministri käskkirjaga nr 357 „Veemajanduskavad ja meetmeprogramm lisadega“ (2022-2027).

Eivere karjääri alalt pumbatakse karjääri ala kuivendamise eesmärgil põhjavett Siluri

põhjaveekihist, mis kuulub Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumisse (S-O_Parnu). Keskkonnaagentuuri põhjaveeseisundi 2020 aasta aruande põhjal on Pärnu põhjaveekogumi koguseline ja keemiline seisund hea.

Piirkonnas ei ole kinnitatud põhjaveevaruga ala ning karjääriala mõjupiirkonda jäävate kinnistute põhjaveetaseme muutuste hindamiseks näeb keskkonnaluba ette põhjaveetaseme ja kvaliteedi seire tingimused.

Eivere lubjakivikarjäärist juhitakse karjäärivesi Eivere karjääri settebassein väljalaskmest (JA007) Linnuraba kraavi (EELIS kood VEE1123601), mis suubub ca 2,45 km pärast Eivere peakraavi (EELIS kood VEE1123600). Linnuraba kraav ega Eivere peakraav ei ole pinnaveekogumina arvel.

VeeS § 31 p 2 kohaselt tuleb vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit. VeeS § 32 lg 1 kohaselt on pinnavee kaitse eesmärk pinnaveekogumite, sealhulgas tehisveekogumite, tugevasti muudetud veekogumite ning pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude, sealhulgas territoriaalmere, vähemalt hea seisund.

Kuna karjäärivett ei juhita otse pinnaveekogumisse ei määra loa andja karjäärivee suublale suublaseiret. Juhul kui seire tulemuste põhjal selgub, et karjäärivesi ei vasta keskkonnavalas kehtestatud nõuetele ja sellega võib kaasneda Linnuraba kraavi või Eivere peakraavi seisundi halvenemine on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist ja suubla seire tingimuste seadmist.

VeeS § 33 lg 3 kohaselt tuleb pinnaveekogumiga hõlmamata veekogudes vältida prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete, teatavate muude saasteainete ja vesikonnaspetsiifiliste saasteainete piirväärtuste ületamist ning vee kasutamiseks ja elustiku kaitseks vajalike kvaliteedinäitajate halvenemist. VeeS § 129 lg 5 ja määruse nr 61 § 10 lg 1 kohaselt määratakse suubla seire keskkonnavalas. Seega kui peaks täiendavate uuringute või seire käigus selguma, et karjäärivee juhtimisega halveneb suubla seisund on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist ja suubla seire tingimuste seadmist.

3.1.3. Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku

Käitis vajab õhusaasteluba keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (edaspidi määrus nr 67) § 2 alusel, mis sätestab, et õhusaasteluba on nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse nr 67 lisas nimetatud künniskogust. Mäeeraldise heiteallikast, milleks on purustus-sorteerimissõlm, väljutatakse aastas osakesi (summaarselt) 4,819 t, mis on üle künniskogust (1 t).

Õhukvaliteedi hindamise kord on kehtestatud keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“. LHK projektis kasutati hajumisarvutuste visualiseerimiseks ja

heiteallikate koosmõju leidmiseks keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS liidest AIRVIRO. Keskkonnaamet kontrollis taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 09.03.2019 määrusele nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispiirid¹“ (edaspidi määrus nr 75).

Käitise tootmisterritooriumil paiknevatest kõigist heiteallikatest kokku ei tohi iga välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada väärtust, mis võib põhjustada õhukvaliteedi piirnormi ületamist väljaspool käitise tootmisterritooriumi (AÕKSi § 94 lg 2). Keskkonnaamet kontrollis taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 09.03.2019 määrusele nr 75. Ettevõtte välisõhu saastetaseme hajumisarvutustes võeti arvesse järgmiste samasse piirkonda kuuluvate ettevõtete heiteallikad: Verston OÜ (registrikood 11947047, keskkonnaluba nr L.ÕV/329022), KMG OÜ (registrikood 16196755, keskkonnaluba nr L.ÕV/323736). Piirväärtuse suhtes kõrgeim arvutuslik saastetase saavutatakse osakeste 1 a piirväärtuse suhtes, mis 1,61 µg/m³-ga moodustab 4% saasteainele kehtestatud 1 a piirväärtusest.

Määruse nr 56 § 20 lg 11 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimalikkuse esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Arvutuslik kaevandamise käigus tekkiv maksimaalne müra jääb karjääri äärealal elamule lähimas punktis tasemele kuni 53 dB. Arvutuslik müratase jääb II kategooria alale kehtiva päevase piirtaseme piiridesse.

3.1.4. Jäätmete käitlemine

Esitatud keskkonnaloa muutmise taotlusega soovib ettevõtte keskkonnaloale nr 7/2004 lisada jäätmete eriosa kaevandamisjäätmete tekitamiseks kuni 162 000 t/a.

Keskkonnaamet selgitab, et 01.04.2023 jõustunud jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) redaktsiooni kohaselt ei loastata enam jäätmete tekitamist maavara kaevandamisel või rikastamisel. Sellest tulenevalt ei ole ettevõtte kavandatud tegevuseks vajalik keskkonnaluba jäätmete käitlemiseks ning loa andja jätab keskkonnaloale nr 7/2004 jäätmete eriosa lisamata.

Kaevandamisloa omanik, kelle tegevuse käigus jäätmed tekivad, peab koostama *JäätS* § 42¹ nimetatud jäätmekava kaevandamisjäätmete minimeerimiseks, töötlemiseks, taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks, võttes arvesse säästva arengu põhimõtet (*MaapS* § 50 lg 6 ja *JäätS* § 39 lg 4). Ettevõtte on koos keskkonnaloa taotlusega esitanud kaevandamisjäätmekava. Keskkonnaamet kinnitab kaevandamisjäätmekava peale keskkonnaloa nr 7/2004 eelnõu väljastamist. Käitaja peab kaevandamisjäätmekava üle vaatama vähemalt iga viie aasta järel ja muutma seda, kui jäätmehoidla töös või ladustatud jäätmetes on toimunud olulisi muutusi. Muudetud kaevandamisjäätmekava esitatakse keskkonnaloa andjale, kes kinnitab selle viie tööpäeva jooksul (*JäätS* § 42¹ lg 5).

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

Keskkonnaloale määratud kõrvaltingimused välja toodud punktis 3.1.1.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo